

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Quib. ex causis fiant p[ro]cessiones. c. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Quibus ex causis fiant processiones

antiquarū, et ad gratiarum actiones deo agendas. **C**ursus legimus. 2. Mach. 3. q. tpe. quo Heliodorus volebat templi thesaurū expoliare, qua de re ingēs detrimentū imminēbat ciuitati Ierū, sacerdotes induti stolis iactauerunt se corā altari: et inuocabat dñm: et alij congregati de domibus suis cōsuebant, publica supplicatione dñm obsecrantes. **R**omani et antiq. licet essent sine vera fide et cognitione veri dei, diuersis tñ calamitatib⁹ oppressi decernebāt publicas fieri supplicationes. **H**ec igit. rōne causa ecclā instituit litanias maiores et minores, et ceteras supplicationes, seu processiones pp diuersos casus et necessitates occurrentes fieri. Ab his igit. et sibi⁹ dñm habuit processionū celebratio.

Quot sint processiones, que ordinarię sunt per annos
Cap. 2.

Processionū autē quas ecclā celebrat que dā sunt ordinarię, et qdā extraordinarię, ex diuersis necessitatibus occurrentibus institutę, vt predictum est: Et ordinarię qdam, fm cunctis dñm S. uillel. vt supra sunt quatuor solemniores, vcz. Purificationis. B. virginis. Marie. In ramis palmarum. In festo Pasche, et in festo ascensionis: qm in eis recensent glorioza opera dei, et salutis nrę veneranda et memoranda bñficia. **A**lię autē, vt in die cinerū, qñ penitentes excluduntur a tps ab ecclā, de qua in libro Pontificali hñ, in festo S. Marci, et in rogationibus, non sunt ita solennes, sed potius lugubres: qm institutę fuerūt ab vtriusq. calamitates populos opprimētes. **E**xtraordinarię autē sunt, vt in festo pentecostes, Corporis Chri, dedicationis ecclesiarū seu earū annuerialij, et patronorū ecclesiarū: q debēt solemnitate celebrari. **R**eliquę vero extraordinarię processiones prouidentur necessitatibus indictę, q multe sunt, vt inferi⁹ patebit, cū magna deuotione et humilitate pagendę sunt: fm exēplū nintuorū. **I**ong. 3. c. vt deus oīs. sua solita pietate cōuertat ab ira sua.

Quibus ex causis fiant processiones. Cap. 3.

Quibus vero, quare fiant processiones (licet in genere supra dictū sit) hic specialius expriment. **I**n purificatione beate virginis fit processio, ad repñtandum processiones B. Marie virg. qñ qdragesimo die post partū suū virginē, sacratissimus dei et suū filiū Hierosolymā pcedendo, pñtavit in templo. **I**n die cinerū in ramis palmarū fit processio: que repñtat qualiter dñs

ñr̄ Iesus Ch̄s sedens super asinaz & pulli eius, ascendit hiero-
solymā: & pueri hebreozū cum ramis arborū, & turbe p̄sternē-
tes vestimenta sua in via p̄cesserūt ei obuiā clamātes: hosanna
filio David: B̄n̄dictus qui venit in noīe dñi. ¶ In die parasce-
nes fit lugubris processio: qua representatur mestissima & dolo-
rosa associatio sacratissimi corporis dñi n̄r̄ Iesu Ch̄i pro pec-
catis n̄ris mortui, per piissimā matrem virginē, Joānē euāgelī-
stā, Mariā magdalēnā & reliquas Marias, & alias devotas p̄-
sonas ad sepulturā. ¶ In festo pasche, s̄m̄ quāsdā ecclesas, fit tri-
plex processio. Prima fit ante matutinas, in qua representatur
gloriosa Ch̄i resurrectio, & p̄cessio eiusdem cū comitua sancto-
rum patrum ex limbo ad visitādum matrē suaz dilectissimam,
Magdalēnaz, & reliquas Marias. ¶ Hora tertiā fit secūda
p̄cessio, q̄ representat p̄cessionē Marię magdalēne ad aposto-
los, eis resurrectionem Ch̄i nunciādo, & apostolorū ad monu-
mentū processionem, & apparitionē multiplicem, quā eadē die
Pet̄ro, Jacobo, duobus cunctibus in Emaus, & nouissime decez
apostolis fecit. ¶ Fit & tertia processio post vesp̄eras eadē die
ad sacros fontes, p̄ deuotionem nouiter baptizatorum: qui cū
Ch̄isto cōmortui & cōsepulti fuerunt pctō: & cum eodem ad vi-
tam gratię resurrexerunt p̄ baptismi sacri s̄ceptionem. ¶ In
festō ascensionis in quibusdā ecclesijs fit p̄cessio ad rep̄ntan-
dum p̄cessionem, quam Ch̄istus fecit cum discipulis ad mon-
tem Oliueti, ex quo in cēlum ascendit. ¶ In festo Pentecostes
fit p̄cessio in cōmemorationez spiritus sc̄i, qui in apostolos ve-
nit, & in memoriā Iudeozum recurrentium ad audiendū no-
uum genus, immo noua genera linguarum data apostolis per
spiritum sanctum. ¶ In festo sacratissimi corporis Ch̄isti facti-
mus sollemnissimam processionem ad honorem eiusdem Dei &
dñi nostri Iesu Ch̄i, suę maiestati gr̄as referentes, q̄ dignatus
est nobis taz suauissimum sac̄m̄ in suę memoriā passionis re-
censendam relinquere. ¶ In litanijs maioribus, & in rogatio-
nibus, q̄ sunt litanie minores, fiunt p̄cessionēs ad placandā irā
dei, ne nos tribulationibus p̄mat, sicut alias fecit: & ēt vt cōser-
uet agros & vineas a grandine: & vt det populo suo cibum & po-
tum sufficientem. ¶ Fit etiam p̄cessio pro impetrandā pluuia
t̄p̄e siccitatis. ¶ Item pro impetrāda serenitate, tempore im-
brum,

De ritu & modo processionum faciendarum

brum & tpe tempestatum. **C** Fit et processio pro propulsanda peste & mortalitate. **I**tem tempore bellorum & obsidionum.

Item tempore diuersarum tribulationum ingruentium. **C** Fit et tpe victoriae consecute pro gratiarum actione. **C** Fit et pro diuersis alijs causis ad arbitriū epozuz vel ofiozum tpaliū, sicut pro filijs regum vel principum de nouo natis, pro iugis & federibus initis, & etiam pro alijs casibus occurrentibus.

De ritu & modo processionum faciendarum. Cap. 4.

In omnibus processionibus ordinarię pri⁹ incipiēda sunt ea q̄ in eis cātanda sunt in ecclā, s̄m qđ in singulis processionibus notatū est. Et dū egredit̄ processio, s̄m d̄m Bull. p̄dictum, primo p̄cedat clericus cū aqua b̄ndicta, aquā aspergat p̄ viā, qua processio trāsitura est, hinc & inde, & super oēs obuientes. Postea sequunt̄ verilla, si portāda sunt: deinde portent̄ serpetes & dracones super perticā, & maxime in rogationibus: dehinc acoliti cū cereis duobus vel quatuor: postea crux, deinde clerici, minoribus p̄cedentibus: inter quos sint aliqui apparatus sacris vestibus cuz reliquijs & vasis sacris. Ultimo aliqua imago d̄i J̄su Ch̄i, vel beatissimę virginis, vel alicuius sancti, vel aliqua im̄gnis reliquia, vt portio crucis Ch̄isti, vel sac̄z eucharistie: que oīa sunt portāda ā quatuor clericis sacris vestib⁹ indutis sup spatulas: & sup dicta figura, vel reliquia, vel sac̄o, portandū est baldachinū a quatuor de principalioribus illius terre. Deinde sequit̄ principalis sacerdos apparatus cū plumali, medius inter diaconū, & subdiaconū. Postea sequant̄ viri, dignioribus p̄cedentibus: deinde mulieres eodē ordine. Qui oēs tā clerici q̄ laici in dictis processionibus mature & deuote oculisq; ad terrā demissis p̄cedere debēt, cogitātes qm̄ m̄iam dei requirunt, q̄ humiliter est petenda, sicut dicit psal. Humiliatus sum & liberauit me. **A**duertendū tñ est, qđ in festo corporis Ch̄i nulla alia reliquia portāda est, sed solū corpus Ch̄isti sacratissimū. Et oēs, qui p̄nt, debent h̄c candelam accensam in manibus per totam processionem. Et dum sunt processionēs, pulsant̄ sunt cōpane oēs loci vel terre illius, ad deuotionē excitandaz. In processionibus aut̄ cantent̄ ea, q̄ in singulis processionibus assignabūtur. **S**olent et̄ fieri altaria per vias, vnde transit processio: & ibi dē cantanda sunt aliqua deuota, omnibus cōzā altari genit̄is.